

© W. DE GEEST

Lokale veenvervangers veelbelovend

Kunnen compost of resten uit natuurbeheer gebruikt worden als veenvervanger bij Chrysant, *Chamaecyparis lawsoniana* 'Ellwoodii', Azalea en *Acer campestre*? Het PCS onderwierp deze lokale alternatieven aan een screening.

Ilse Delcour, PCS

Elwoodii & Azalea

Chry sant & Acer

Proefomzet om het effect van de biomassastromen goed te kunnen waarnemen

Reststromen kunnen gevaloriseerd worden en dit gebeurt steeds vaker, al zijn hun troeven vaak nog onderbelicht. Compost is algemeen gekend, maar ook resten uit het natuurbeheer zoals bosplagsel of heidechopper kunnen in de tuinbouw gebruikt worden. Deze biomassastromen hebben grote voordelen: ze worden lokaal geproduceerd, zijn van nature rijk aan functionele gemeenschappen van micro-organismen, kunnen de werking van bio-controleproducten verhogen en bevatten veel effectieve koolstof en relatief weinig stikstof en fosfor.

Proeven dit jaar tonen hun nut voor de sector. Het PCS screende in samenwerking met ILVO en KU Leuven verschillende lokale biomassastromen. Ze werden hierbij gescreend als veenvervanger, bodemverbeteraar en bio-controlemiddel. In dit artikel ligt de focus op hun rol als veenvervanger.

Reststromen als veenvervanger in potgrond

Om het effect van de biomassastromen goed te kunnen waarnemen

Mengsel	Gemiddelde eindlengte (week 45)	Interval
Bosplagsel	25,0 cm	22,6 – 27,4 cm
Heidechopper	24,7 cm	22,9 – 26,5 cm
Controle	25,2 cm	23,0 – 27,4 cm

Tabel 1: Gemiddelde eindlengte per behandeling bij azalea

werd gekozen om niet minder dan 60% van het standaard substraat te vervangen door een biomassastroom. De groei en plantkwaliteit werd vergeleken met een teelt in 100% standaard substraat als controlebehandeling. De onderzoekers werken met bemestingstrappen om voor de bemestingswaarde van de materialen te corrigeren.

Beheerresten als potgrond voor Azalea

De azalea's (Sachsenstern) werden in

week 6 gestekt, in week 20 ingesneden en ingepot, en in week 45 opgemeten. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de gemiddelde eindlengte per behandeling van azalea's op containerveld.

De tabel toont dat de gemiddelde lengte van alle planten op het einde van het groeiseizoen heel dicht bijeen ligt. Momenteel kunnen we dan ook besluiten dat alle substraten evenwaardig zijn bij de teelt van azalea. Dit zal volgend jaar verder opgevolgd worden.

Beheerresten als potgrond voor Ellwoodii

Bij Ellwoodii krijgen we een ander beeld. Het is duidelijk dat het gebruik van bosplagsel hier geen aanrader is. De planten vertonen een grote sterfte en erg weinig groei. De planten gekweekt in heidechopper doen het dan weer zeer goed, zelfs met de helft minder meststoffen dan normaal (3,5 g/l 5-6M + 1,5 g/l 8-9M osmocote exact standard). De groei van deze planten verschilt niet van deze in 100% controlesubstraat. We kunnen dus besluiten dat de heidechopper een goed alternatief is voor veenrijke potgrond bij de teelt van Ellwoodii.

Een opmerkelijk resultaat in deze proef is dat de planten met 30% minder meststoffen even groot zijn als deze die een normale bemesting kregen. Daarenboven krijgen we bij een lagere hoeveelheid meststoffen een uniformere batch. Concreet wil dit zeggen dat in onze proef 30% minder bemesting de beste planten oplevert.

De onkruid- en levermosdruk werd ook opgevolgd gedurende het seizoen. Hoewel bij alle behandelingen evenveel potten begroeid zijn met levermos, is de intensiteit van deze begroeiing verschillend.

Overzicht groei en onkruiddruk bij *Chamaecyparis laws*. Ellwoodii

Composten blijken te zorgen voor extra uniformiteit en kwaliteit.

De heidechopper doet het hier beter dan de andere substraten; het bosplagsel beduidend slechter, met een hogere druk van gewone onkruiden en levermos.

Composten als potgrond voor Chrysantheem

De chrysantheem werden zowel in de serre als buiten gekweekt. Bij de planten in de serre is er geen verschil in lengte tussen de behandelingen en hebben alle planten gemiddeld een diameter van ongeveer 52 cm.

De planten op het containerveld vertonen wel duidelijke verschillen in groei. De diameter kan rechtstreeks in verband gebracht worden met de toegevoegde nutriëntendosis. Vooral bij traagwerkende meststoffen (Controlled Release Fertilisers of CRF's) kan een meerwaarde gezien worden ten opzichte van een zuivere stikstofdosering. Het controlesubstraat geeft in dit geval de grootste chrysantheem, maar wordt op de voet gevolgd door de groencompost en schimmeldominante compost. Als we de kwaliteit van de planten bekijken zien we echter wel dat de uniformiteit en kwaliteit bij deze twee composten beter zijn dan bij het controlesub-

straat. Dit toont aan dat we ook hier waarschijnlijk een waardig alternatief gevonden hebben voor het veenrijke substraat.

Bemestingstrappen bij Acer

Uit de Acer-proef kunnen we dit seizoen geen gefundeerd besluit trekken. De kwaliteit van de planten bij het inpotten verschilde sterk tussen de substraten. Opmerkelijk is wel dat er bij de verschillende bemestingstrappen amper een verschil in groei is. Bij de controle blijken zowel 50%, 70% als 100% bemesting dezelfde groei te geven.

De onkruiddruk bij de composten werd ook opgemeten en uit de huidige proef kunnen we voorzichtig concluderen dat het toevoegen van groencompost of een schimmeldominante compost aan het substraat kan zorgen voor een lagere onkruiddruk. Deze proef zal volgend jaar herhaald worden om te zien of we dit besluit ook hard kunnen maken. ■